

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

OWNED and Published by THE

SLOVENIAN PUBLISHING CO.

(a corporation.)

FRANK SAKSEK, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:23 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Se celo leto velja list na Ameriko in

Današe \$3.00

pol leta 1.50

pol leta na mesto New York 4.00

pol leta na mesto New York 2.00

Evropa na vsa leta 4.50

pol leta 2.55

pol leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan

izvenredni nedeljni priložnik.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Izide vsak dan except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brsk podpisati in osebnosti se ne

prijemljejo.

Dinaj naj se blagoviti pošiljati na

Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pre-

jeto, da se nam tudi prejme bi-

bivaličke namani, da hitreje naj-

demo naslovnik.

Deposits in polijetram narediti in

naslov?

"GLAS NARODA"

23 Cortlandt St., New York City.

Telephone 2627 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF

MEMBERSHIP LABEL

STREET

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

Dopisi.

New York, N. Y. — V soboto 20.

t. m. priredili naše slovensko pev-

sko društvo "Slavec" v prostorih

znanega našega rojaka g. Franja

Mrak-a joutfix s tombolo. Od več

strani so prihajala vprašanja, kaj

je s Slavecovi zabavnimi večer-

i, čemu smo prenehali s prireja-

njem priljubljenih takih večerov

itd. Zal, da je tako! V Greater

New Yorku imamo pet zabavnih

društev: "Domovino", "Slavec",

"Brooklynski Zvon", "Slovenko"

in "Jugoslovanski tamburaški

zbor". Razen teh imamo menda

deset podpornih društev in klasično

je dejstvo, da vse prireja zabave!

Potemtakem je torej zabavnemu

društvu kaj malo priložnosti da

— sploh na vrsto priti! Ker

smo "skozinsko" kulantni, noče-

mo škodovati nikomur in vsled te-

ga smo postali bolj redki, pojav-

ljali se bomo sempatja, a takrat

z izbranim vspehom! In 20. t.

m. se nudi rojkom po dolgem ča-

su zopet — prijeten večer! Peta

bode naša pesem, narodna in umet-

na, igrala se bode tombola za jako

lepe dobrote in komur se ni izgi-

nilo veselje do plesa, se bo lahko

zibal v vseh mogočih taktih! Da

bode tudi in naš "housefather" g.

Mrak vse storil, da bodo posetniki

"takointak" zadovoljni, ni treba

povdarjati. Iskreno vabimo vse,

osobito pa naša zabavna društva!

Na svidenje torej! — 3. junija sto-

pi naš "Slavec" zopet oficielno

pred slovensko javnost. Tega dne

priredi namreč v "Sokolovni"

(znani dvorani slov. pod. dr. sv.

Franciška) pomladni koncert z

bogatom vspehom. Nastopal bode

moški in mešani zbor, moški in me-

šani četverpesec, solopetje itd.

— Koncertni program se zaključil s

šaljivo enodejanko: "Kdor se po-

slednji smeje, ta se najbolje sme-

je". — Posrečilo se nam je pridobi-

ti za ta večer gospo Augusto Da-

nilovo, kateri je slovenski narod

ob slovesu, ko je zapuščala sloven-

ska tla, poklonil v znak hvaležnosti

in priznanja krasen znak z zlati-

m napisom: "Največji slovenski

umetnici ob njenem slovesu, ža-

lostna domovina". — Ker je glav-

na uloga v rokah te gospe, rojene

igralke in umetnice, je najboljši

uspeh te predstave zanjamec. Ro-

jakom pa: Ne zamudite redke pri-

like! Vsem diletantom in našim di-

letantkam polagamo na srce: Pri-

dite vsi in pogledajte, kaj je umet-

nost! Z detajlovanim vspehom

posetim vsakega pismente! S pev-

skim pozdravom: Za slov. pevsko

društvo "Slavec" — Jos. Rems,

predsednik, Ivan Adamič, tajnik

in pevovodja.

Davis, W. Va. — Nikdo se ne

oglasil iz naše naselbine kot bi vsi

spali. Vendar spimo vseno no.

Imamo več društev in tudi druga-

je precej živahno. Slovencev

nas ni veliko tukaj, toda drugih

narodov je več. — Tempotem pro-

sim člane društva sv. Janeza

Krstnika št. 106 J. S. K. J., da se

prihodno nedeljo, 21. maja, ude-

ležijo seje polnoštevilno, ker im-

amo rešiti več važnih točk v korist

društva. — Alojzij Trenta, tajnik,

Box 513.

Zadnji gospod Kamenski.

Zgodovinska povest.

Spisal Peter Bohinjec.

(Nadaljevanje.)

Brž potegnemo mrtvo truplo iz

votline in hajdi v podzemeljski

rov drug za drugim. Kmalu zade-

nejo na železna vrata. Alam-beg

potrka in zakliče: "Bog znani!"

Vrata zaskripljejo, toda komaj

je Matije — ta je odpiral vrata

— močni hrastov zapaž odinil,

že ga zagrabi za goltane močna

roka begova. Matije zavpije, to-

da že mu zamaši turški vojak usta

s enjo. Klet je bila hitro polna

turških vojakov. Oskrbnik je ta-

koj čul klie sinov in priteklo v

klet. Toda ni mogel dosti poma-

gati.

"Izdani smo!" zakliče s moč-

nim glasom in udari dvakrat z de-

belo gorjaco, z železom na koncu,

po turških glavah, tretjič ni več

mogel. Že so mu zamašili usta in

ga ukleпали.

Predno je prišla pomoč na Šor-

nov klie, že so bili Turki iz kleti

v hiši in roj turških vojakov se je

pomnožil vsak trenutek.

Sedaj se je začel sedit boj. Klali

in pobijali so se, da je bila gro-

zda. Vsiotani niso imeli več svo-

jega poveljnika. Ležal je zvezan

s svojim sinom v kleti. Da bi bil

mogel vsaj vstati! Tako pa ni

bilo pravega reda, v tem ko so

Turki jako previdno postopali,

imajo vedno za seboj zaslonilo in

novo pomoč vojakov.

Ni dolgo trajal ta boj. Turki so

kmalu poklali in polovili ujetje Vi-

sočene, in ko je danica priplavala

izza gora, čuti je bilo le ječanje

ranjenec in jokanje jetnikov.

Tam doli pod Hribom pa se je raz-

legal močan "Allah" v turških

šotorih.

Turki niso držali besede Cuelju.

Naredili so po svoje kakor dru-

god, in predno je solnce binkošt-

no nedeljo doseglo vrh neba, ni

bilo več videti turških šotorov.

Odrinili so naprej proti Velesalu

plenit in morit.

Tam na lopi pred cerkvijo sv.

Radeunde je visel za pete oskrb-

nik Jancz Sor. Se je bilo nekaj

življenja v nj. a. Toda pomagati

si ni mogel.

Martin Cuelj pa je lezel po

vseh štirih po osmojenem žitu,

pazno motreč, da ga kdo ne zapu-

zi, in ko se je priplazil do cerkve

sv. Radeunde, zagledal je svoje-

ga sovražnika, visečega na lopi.

Zloben posmeh se mu je prikazal

na ustnicah, in ko ni čul ne videl

ničesar, kar bi ga motilo, razven

ječanja obesenčevega, pokazal se

je iz žita in porogljivo nagovoril

Sorna:

"No, gospod poveljnik, ali se-

daj veš, kdo sem jaz? Kako se ti

kaj godi v zraku?"

Oskrbnik je se poznal glas svo-

jega smrtnega sovražnika in v

pretrganih besedah izpregovoril:

"Saj — sedaj — me — pu-

sti..."

Toda ni mogel dalje govoriti.

"O ne, dokler se ne iztegneš,

hočem ti še družbo delati", je go-

voril Cuelj peklenske besede.

"Kje je — moj — Matije?"

je povprašal s hripajočim glasom

oskrbnik.

"E, ta bo sedaj Turkom tlako

delal. Ne boš ga več videl. Živ pa

je, živi!"

"Hvala — Bogu!" reče še o-

skrbnik in življenja ni bilo več v

njem.

Nato skoči Cuelj bliskoma k

mrtvemu truplu, odpre srajco in

potegne raz vrat srebrno veliko

svetinj.

Kmalu je zopet izginil med ži-

tom.

VII.

...gdje kopito

Konj turaški jednom stavi,

Da to miesto vlekivoko

Neporaste veče u travi.

Ivan Gundulić.

Lepo je bilo jutro binkoštno ne-

delje. Solnce se je divigalo z vsem

veličastvom izza planin in potem-

nilo čarobno krasoto ponočne kra-

ljice. Vetrje je pihljalo in božal ste-

bele se zelenega žita, ki se je zi-

balo čez širno ravan v valovitih

podobah. Strnišče se je lesketalo

od jutranje rose in ob zakrivilje-

nih vejah dreves so se lomili soln-

ni žarki. V vsej krasoti je bila

narava, vendar ni bilo opaziti na-

vadnega življenja. Ni bilo slišati

mukanja živine na pašni, ni se raz-

legal po dolih rog vselega pastir-

ja, ni odmeval sladkoz

Kratka zgodovina naše nove domovine.

ŽIVLJENJE V KOLONIJAH OKOLI LETA 1763.

Takratno življenje ni bilo niti najmanj podobno današnjemu. Takrat niso imeli stvari, ki jih mi danes smatramo za neobhodno potrebne: niso imeli vžigalnic, premeča in dr. takih zdaj prepotrebni predmetov. Poznali niso šivalnih in drugih strojev, vsakdanjih časopisov, plina, električne luči, vlakov, parnikov, telefona, telefona itd.

V vseh angleških kolonijah je bilo kakih petdeset tiskarn. To so bile zelo majhne tiskarne in delali so zelo počasi, namreč vse z roko. Najbolj izurjen tiskar ni v enem dnevu toliko naredil kot danes eden v petih minutah.

Imeli so pošto: glavni poštar je bil Benjamin Franklin. Ker niso imeli vlakov, so pošto prenašali poštini sli na konjih. Vsak sel je moral vsak dan prejahati 30 milj. Pošta je prišla iz enega mesta v drugega največ trikrat na teden. Iz New Yorka v Philadelphia je šel poštini sel vsak ponedeljek, sredo in petek. Vsak ponedeljek in četrtek iz New Yorka v Boston. Vsak teden iz Albany v Quebec. Vsako prvo sredo v mesecu je odplula ladja iz New Yorka v Anglijo in v zvezi s seboj pošto za Anglijo in druge evropske dežele; to je bila edina pošta med Evropo in angleškimi kolonijami.

Elektriko mi zdaj rabimo na tisoč praktičnih načinov; takrat so jo sicer poznali, toda so jo smatrali le za nekako igravo.

Najbolj žalostno so bile v tistih časih delavske razmere. Gotovi ljudje so vozili iz Afrike črnce in jih tu prodajali tovarnarjem in poljedelcem. Tako je prišlo potem tisto črno človeško bitje v dobesedno suženstvo. Delati mu je moral za obliko in bomo hrano. V takratnih časopisih je bilo vedno čitati: "Imam na prodaj več črncev v starosti od 15 do 25 let. Vsi so močni, zdravi in so že imeli kozo (ako ni imel še te bolezni, ga ni nihče kupil). Cena nizka. Vprašajte pri N. N." Sužnji so bili popolna last svojih gospodarjev. Gospodar ga je lahko pretepal ali ubil, če se mu je zljubilo.

Takrat niso imeli tovarn s stroji kot jih imamo danes. Industrijske razmere, ki so zdaj v Združenih državah, so nastale šele v zadnjih devetdesetih letih.

Da je bilo tako, je bila največ kriva Anglija. Po vseh angleških kolonijah je bila postava, ki ni dovoljevala razvijati se v industrijskem in trgovskem oziru. Prepovedano je bilo kopati železno rudno. Volno in obleko so lahko izdelovali, toda je niso smeli prodajati v druge kolonije; v nekaterih kolonijah celo ni bilo dovoljeno prodajati blaga izven mesta v katerem so ga izdelali.

V teh kolonijah bi lahko najbolj uspevala slavnikiarska obrt, toda kolonistom ni bilo dovoljeno blago pošiljati v Evropo in Anglija je imela resen sklep slavnikiarsko industrijo v Ameriki popolnoma zatreti. Videlo se je celo v Ameriki, da so nosili slavnike angleškega izdelka. Orodje, kot kladi, vaze, klesce, sekire, itd. ter šivanke, gumbe in slične predmete so dobivali kolonisti izključno iz Anglije.

To je Anglija delala zato, da so morali kolonisti kupovati izdelke njenih evropskih trgovcev.

Nekako tvornice so imeli skoro v vsaki hiši: delali so si obleko, čevlje in orodje, da ga ni bilo treba kupovati od angleških odernih trgovcev.

Ako pogledamo zemljevid, ki predstavlja Ameriko v letu 1763, ne najdemo skoro nobenega območnega mesta, ki bi danes veljalo za kako večje industrijsko mesto. Detroit je bila majhna francoska naselbina; New Orleans je obstopal in pa St. Louis so pričeli postavljati; zadnja dva sta, potem ko je Francija izgubila oblast v Ameriki, pripadala Španiji. Mesta Mobile, Pensacola, Natchez in Vincennes, so obstajala iz par koč in so stala okoli francoskih trdnjav. Zahodno d. Allegheny gorovja ni bilo skoro mesta, ki bi ga bilo vredno imenovati. Ob atlantiški obali pa najdemo mesta: Portsmouth, Boston, Providence, New Haven, New York, Philadelphia, Baltimore, Alexandria, Williamsburg, Charleston, Savannah in par drugih manj uvaževanja vrednih. Vsa ta mesta niso bila drugače kot skupine kakih sto hiš. Malo tistih mest je bilo ponoči razsvetljenih. Nočni čuvaj je hodil po ulicah z lučjo gorilnic in klical ure ter nadziral spremembo vremena.

V nekaterih kolonijah so imeli tudi kmetije, ki so se ukvarjale s pridelavo žit in drugih kmetijskih pridelkov.

uri na cesti, je ustavil in zahteval od njega, da mu je povedal ime in pojasnil kaj namerava. Ob nedeljah potovati je bilo strogo prepovedano, kaditi na cesti ali prenašati žareče oglje je bilo zelo kaznjivo. Oglje so rabili mesto vžigalnic.

Od enega mesta do drugega so potovali največ jahaje ali pa z ladjami po morju. Leta 1744 je pričela voziti prva kočija. Iz New Yorka v Philadelphia je lahka kočija rabila tri dni.

Vseh kolonij je bilo trinajst, katere so se potem razdelile na tri dele: 1. Vzhodnje ali kolonije Nove Anglije (New Hampshire, Massachusetts, Rhode Island in Connecticut). 2. Srednje kolonije (New York, New Jersey, Pennsylvania in Delaware). 3. Južne kolonije (Maryland, Virginia, North Carolina, South Carolina in Georgia). Ta razdelitev je bila umestna ne samo iz geografičnega ozira, temveč tudi zato, ker so prebivalci vsakega posameznega dela imeli druge navade.

Kolonisti v Novi Angliji so bili malone sami Angleži; med njimi je bilo le nekaj Skotov, škotskih Ircev, par Francozov in nekaj portugalskih Židov. Ker podnebje ni bilo ugodno za pridelovanje riža, tobaka in sličnih pridelkov, so posekali drevje in naredili ladje, s katerimi so hodili na ribji lov. Iz rib so pridelovali ribje olje. Na angleške, nizozemske in španske zahodno-indijske otoke so pa vozili moko, nesoljeno meso, konje, volne, polenovke, olje ter druge stvari in živali, ki so jih pridelali oziroma zredili doma. Nazaj so pa vozili sladkor, sirup, bombaz, volno in španske dolarje, s katerimi so potem plačevali angleškim trgovcem blago, katerega so od njih kupili. Pečali so se tudi s kmetijstvom; to največ v Connecticutu. Izdelovali so tudi papir in slamnike, toda le toliko kolikor so potrebovali za domačo uporabo, ker prodajati jih niso smeli.

Srednje kolonije so bile pa zmes malone vseh evropskih narodov. Glavni poklice teh kolonistov je bilo kmetijstvo; pridelovali so največ žita in moko, razpečevali v Anglijo, Španijo in Zahodno Indijo. V New Jersey-u so bili večina Angleži, v Pennsylvaniji in New Yorku je bilo pa namešani. Ti različni narodi se medsebojno niso razumeli; zato so šli počasi ljudje ene narodnosti skupaj in se naselili zase. Ščasoma so se našle vasi in mesta, kjer se je govorilo le angleško, dočim se ni v drugih niti besedice slišalo izpregovorjene v tem jeziku. Pričetkom devetnajstega stoletja so postave tiskali v več jezikih; glavna sta bila angleški in nemški. Kot rečeno, ljudje so se pečali največ s kmetijstvom. Nikjer ni bilo takrat dobili boljše moke, boljšega žita, lepše govede kot ravno v srednjih kolonijah.

Pečali so se tudi s krznarsko kupčijo z Indijanci. Trgovsko središče je bila Philadelphia. Tudi tam so pridelovali papir le za lastne potrebe.

V Južnih kolonijah ni bilo velikih naselbin, temveč le manjše vasi, katerih prebivalci so se pečali ponajveč s tobakom, katerega so potem pošiljali v Anglijo. Za tobak jim je Anglija poslala nazaj železino, steklo, obleko, pohištvo, vina in slične stvari.

Pod kako industrijsko kontrolo je imela Anglija svoje kolonije, zlasti južne, je razvideti iz tega, da so morali prebivalci v Virginiji drevje posekati in ga poslati v Anglijo, kjer so potem izdelali iz lesa gotove stvari, kot pohištvo in orodje tem potem prisilili koloniste, da so to pohištvo in orodje kupili od njih; seveda prav drago. Maryland je bil na istem stališču kot Virginia; pridelovali so tobak in so ga prodajali angleškim izkuriševalcem. V Carolini so pridelovali tudi tobak, toda še več riža, ki so ga istotako pošiljali v London. Trgovsko središče je bil Charleston. Isto je bilo v Georgiji. V vseh južnih kolonijah so opravljali vsa težka dela izključno le sužnji.

Ako hočemo te angleške kolonije razdeliti po kakovosti njih vlad, moramo to storiti takole:

1. Kolonije: Conn., Mass. in R. I. so imele dovoljenje in priznanje angleškega kralja, da si smejo same izbirati svoje gospodarje.

2. "Lastniške" kolonije (Pa., Del. in Md.) so bile privatna last raznih oseb, ki so bile, samoočisti umevno, tudi popolni gospodarji; le pokoriti so se morale angleškim postavam.

3. Kraljevske kolonije (N. H., N. Y., N. J., Va., N. & S. C. in Ga.), ki so bile v vsakem oziru pod

Ameriški vojaki v Mehiki. — Oddelek s strojno puško.

angleško oblastjo; tudi gospodarje je kralj nastavljal.

S temi kolonijami je imela angleška vlada pogodbo, da tako ostanejo, dokler nista obe stranki zadovoljni za spremembo značaja kolonije.

Governor kraljevske province je bil osební zastopnik angleškega kralja, in kot ta je imel skoro absolutno moč. Ljudski poslanci so se lahko samo takrat zbrali, kadar je on hotel. On je bil najvišji sodnik, on je bil vrhovni poveljnik milice in je imenoval vse častnike. Edino, v čemer so ga imeli ljudje v oblasti, je bilo to, da, ako ni hotel časa privoliti, mu niso dali njegove plače; seveda potem je vedno privolil, da je le plačo dobil. V kolonijah, ki so navedene pod št. 1., so imeli od kraja ljudje pravico voliti gospodarja; toda leta 1691 je kralj to odpravil in od takrat naprej sam imenoval gospodarje, ki so imeli isto oblast kot oni v kraljevskih kolonijah.

Ker se kralj sam ni mogel vedno zanimati za vse podrobnosti v kolonijah, je imenoval več moč, ki so to storili mesto njega. Ti moči so si dopisovali z gospodarjem in se osebno o razmerah prepričali ter potem kralja obvestili o njih in mu svetovali, da je kako novo postavil ali katero odpravil.

V zgodnji zgodovini angleških kolonij, ni angleški parlament imel nobene besede glede teh naselbin, temveč je o vsem odločeval kralj. S Karlom I. je prišel pa tudi v tem oziru angleški parlament do veljave in v bodoče on odločeval. Parlament je preuredil poštne razmere in določil poštne pristojbine itd.

Parlament je tudi upeljal sledeče določbe glede trgovine:

1. Blago, pridelano v angleških kolonijah, se sme prevažati le na ladjah, ki so angleška ali kolonijaska last; dve tretini mostva na ladjah mora biti Angležev (ne kolonistov).

2. To blago se ne sme poslati v nobena druga evropska pristanišča kot v angleška.

3. Kolonistom ni dovoljeno kupovati drugega blaga kot angleško.

Toraj je hotela Anglija te naselbine popolnoma izžeti.

(Dalje prihodnje).

Rumunija.

Dopisnik "Berliner Tageblatta" poroča iz Bukareste: Splošen vtis iz položaja je, da Rumunija ne bo nihče začela proti osrednjima silama in njunima zaveznikoma, dokler bosta armadi Nemčije in Avstrije še zmagoviti, dokler entente ne bo imela znatnih uspehov na vzhodu, zahodu ali pri Solunu, ali dokler države odločile važnost ne stopijo na njeno stran. Poročevalec pravi, da Rumunija goji še vedno, čeprav le majhno nado, da ji bo razvoj dal priliko, da se pridruži ententi in tako uresniči svoje narodne želje na Sedmogradskem in v Bukovini. Na drugi strani pa Rumunija ne zavrača dočela postopanja z osrednjima silama in da danes, ko je prisiljena vsled razširjenja svojih gospodarskih vezi z osrednjima silama, ne kaže več tistega pasivnega odpora, kakor ga je kazala še pred nekaj tedni. Poročevalec pravi, da Rumuniji za nas počasi deluje tudi neka sila, ki jo sicer sovražnik šteje za svojega zaveznika, namreč: čas.

Italijanske izgube.

Italijani so izgubili tekmo te vojne 3000 častnikov, ubitih, ujetih in ranjenih. Med temi je 5 generalov, 62 polkovnikov, 104 podpolkovnikov in 544 stotnikov.

Na koroški meji.

V nekem odseku bojne črte so imeli Italijani posebno veselje, da je predero. Močna zbiranja topništva in pehote so to domnevo potrdila. Drzni poizvedovalci so to dognali in po izjavah ujetnikov se je moglo tudi približno vedeti za začetek tega napada.

Poveljnik naših branilcev je krvavo prečrtael te zahrbtne ravne. Kljub laški premoči je prešel k napadu. Stotnija z oddelkom strojnih pušk je dobila povelje za navidezen napad v bok sovražnika, medtem ko je glavna moč ostala v kritjih, pripravljena za napad. Italijani so vsled tega napada naših ljudi izgubili glavo.

Pričelo se je divje streljanje in nepopisen peklenški koncert. — Kljub sovražni premoči se niso umaknili naši napadaleci, ampak so se Italijanom arabo upirali. Vrnivši se patrulje so poročale, da so odposlali Italijani proti našim velike rezerve. Sedaj je smatral naš poveljnik, da je prišel ugoden čas, da da ukaz za splošen napad.

Kakor vihar so drveli čez Italijane in kmalu so imeli naši lep kos močno zgrajenega jarka v rokah. Večje število ujetnikov in mnogo vojnega materiala je bil plen naših junakov. Brezuspješni so bili protinapadi in topniški ogenj; naši so neomajno držali o svojo postojanko v svojih rokah.

Italijani so končno tudi to spoznali, in so prenehali s poizkusi, da zopet osvoje postojanko. — O enem hrabrem oddelku pa, ki je podvel navidezen napad, ni bilo ničesar slišati. Odposlane patrulje niso našle o njem nobenega sleda in je že vse pričelo skrbeti, da so junaki izgubljeni. Ali — kdo more popisati veselje, ko je prinesel nek oddelk, močan 10 mož, veselo vest, da se vračajo tisti, za katere se je mislilo, da so izgubljeni. Z največjim veseljem so vsi hiteli junakom pasproti in jih odvedli v novoosvojen postojanko. Poveljnik je objel stotniškega poveljnika in se vsem za hvalil za njihovo junaksko delo.

Sedaj se je pričelo s poročanjem:

Stotnija je, kakor se je glasilo povelje, napadla sovražnika in prenesla napad precej daleč v sovrano bojno črto. Naši ljudje niso popustili, kajti vedeli so, da nimajo Italijani nobenih rezerv. Vendar ni trajalo dolgo, Italijani dobe ojačenja, in sedaj je pričel postajati položaj za našo stotnijo resnejši. Poveljnik je sklenil, da gre nazaj, kajti izvršil je njemu naloženo nalogo.

Vsled nastopivše noči so Italijani naše obšli, medtem ko je stal za hrbtno sovražni oddelk, ki je bil k temu še močnejši kakor pa naša stotnija. Torej obkoljeni in v največji nevarnosti, da padejo v italijansko ujetništvo! Ali naši sinovi planin se ne dajo tako lahko ujeti, kakor so to mislili izlajalci. Kaj store?

— Naskočiti z bajoneti! — bil je soglasen sklep. — V svo silo in z uspehom naskočijo za hrbtno stoječe Italijane. Italijani se umaknejo na obe strani soteske in izhod za našo stotnijo je bil sedaj prost. Za spomin na to je vzela naša stotnija še dva italijanska častnika in 72 mož. Seveda Italijani niso slutili, da so naši ravnokar zapustili kotlino ter so se obstrlevali eden drugega, dokler niso spoznali svoje zmote.

V svoji strašni jezi so še streljali v dednevo umikovalno črto.

to ne da bi povzročili kaj škode. Uspeh, kateri ljudi sacro-egoizma strašno v nos bode. Do laškega napada pa pozneje ni prišlo, ker so že doslej dobili zaslužen lekejo. Naslednji dan so po svoji stari navadi s svojo artilerijo obstrlevali našince, ali brez uspeha.

Drugi prizor: Nekega lepega dne so šli Bošnjaki da zamenjajo nek oddelk. Na potu k postojanki jih je motil italijanski ogenj od strani. Jezni vsled tega, so pričeli misliti na maščevanje; — ponoči napadejo italijansko postojanko in dovedejo 200 laških ujetnikov.

Italijanska hinavščina pride čisto do izražaja, kadar pripeljejo laške ujetnike. "Evviva Austria!" je njihov prvi klic, kadar se prikažejo pri naših, a še malo poprej s opulji iz laških strelskih jarkov "Abasso Austria!" Seveda jim klic "Evviva Austria!" nič ne pomaga.

Iz Tolmina.

Italijani nam cerkve podirajo, naši vojaki nam pa nove zidajo. Tako se je dne 4. aprila postavil temeljni kame neekvi, ki se zida v J. v spomin onih, ki so padli na Mrzlem in Vodlem Vrhu kakor tudi onih, ki so padli na Slemenu.

Bilo je krasno jutro. Vreme je bilo prav ugodno. V dolini Tolminke je odmevala godba, ki je podzravljala prihajajoče goste. Teh je bilo mnogo. Bilo je okoli 100 častnikov, med njimi trije generali. Zadnji je prihajal ekselence, korni poveljnik s svojim spremstvom, kateremu sem se tudi jaz pridružil s konjem, katerega so mi vojaki blagohotno posodili.

Potem ko je korni poveljnik pregledal častno kompanijo, se je začela sveta maša na prostem. Motil nas je neki zrakoplov, ki je prišel pogledat, kaj se tam godi. Pomirjeni smo bili vsi, ko smo zapazili, da ni sovražen, ampak naš.

Po maši je brigadir razlagal vsem navzočim oficirjem in moštvi, zakaj se cerkev zida. Dolgo so premišljevali, kak spomenik bi bili postavili padlim, na koncu so prišli k sklepu, da je najboljši zidati cerkvico Bogu v čast, padlim v spomin.

— Zbrali smo prostor tukaj v J., — je rekel — ker od tukaj se vidi na vse one postojanke, pri katerih so branilci padli in zato da bo vsak bojevnik, ki bo šel še v one postojanke, lahko od daleč zagledal cerkvico in se Bogu priporoči pred bojem, oni pa, ki se bo zdrav vrnil iz boja, se bo pri pogledu na cerkvico zahvaljeval Bogu za ohranjenost življenja in zmago.

Potem je korni poveljnik sam raz prevzel nalogo položiti temeljni kamen.

Posluževal se je kladbe, ki je napravljena iz vojaške puške. V jamico je položil pergament, dokument, ki v latinskem jeziku pove vzrok zidanja cerkve.

K tej cerkvi bodo mnogi romali po vojski, posebno tisti, ki bodo hoteli znati, kje so padli dragi prijatelji in sorodniki.

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Prisodnik: JOŽEF PETERNEL, Box 94, Wilkes, Pa.
I. prisodnik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. prisodnik: LOUIS TAUCHER, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Poslanišnik: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Prisodnik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 706, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7715 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Prisodnik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, Mat Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANOVIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAIL KLOPOTIČ, 523 Dawson Ave., M. P. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Prisodnik: ANTON HOČEVAR, E. P. D. No 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DUMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBERŽAN, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, E. O. Box 707, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Ranjena je bila ob tej priliki Marija Leban na glavo in nogo.

Smrtna kosa je obiskala Dolencjevo hišo v Záhah; pobrala mu je zadnjo hčerko in potem se gospodinja Marijo Leban.

Po posredovanju župnega urada in kornega poveljnika bodo tukajšnji prebivalci dobili živila od tukajšnje vojašnice. Za enkrat pride 200 q bele moke, 20 centov sladkorja, 20.000 kavnih konzerv itd. To je le izjemoma, ker so ti ljudje od drugega sveta odrezani.

Tolmin, aprila 1916.

MAGDA VLAŠIČ PRIČA.

Jemala je vsakovrstna zdravila za glavobol, toda nobeno ji ni pomagalo.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ JO JE REŠIL.

"Tu je zopet en verodostojen dokaz, da ima Bolgarski Krvni čaj dober uspeh, še celo v takih slučajih, ko so se druga zdravila pokazala neuspešnim", pravi H. H. von Schlick, tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateremu je naša rojakinja Magda Vlašič, Mountain Springs, poslala sledeči dopis:

"Mnogo sem trpela na glavobolu in poskusila sem vsakovrstna zdravila, toda vse brez uspeha. Od vašega Bolgarskega Krvnega Čaja me je prenehala boleli glava in se zdaj počutim popolnoma zdrava."

Eno veliko škataljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja za pet mesecev pošljemo za en dolar kamorkoli:

Marvel Products Co.

9 Marvel Bldg.

Pittsburgh, Pa.

NAŠI ZASTOPNIKI:

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail Cisar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovina.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojts, Frank Janes in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).

Walsburg, Colo.: Ant. Sattich.

Clinton, Ind.: Lambert Boltsar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podgrecar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Decatur, Ill.: Dan. Badovinac.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalel in Frank Ramblich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Ogishby, Ill.: Matt. Hriternik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovich in Math. Ogryn.

St. Chicago, Ill.: Frank Čerpa.

Springfield, Ill.: Marija Baborič.

Cherokee, Kans.: Frank Režimik.

Columbus, Kans.: Joe Knaflec.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stale.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Rings, Kans.: Mike Pendl.

Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouše.

M. L. Kapah, Jos. J. Peshel in Louis M. Perusek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Nashwanak, Minn.: Geo. Maurin.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 593, Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Joliet, Ill.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo osiral.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO

o dohodkih in izdatkih za bolniško podporo za mesec april 1916.

Dohodki:	Izdatki:
1 442.12	382.00
2 458.37	16.00
3 204.91	282.00
4 132.18	—
5 93.86	9.00
6 90.49	53.00
9 449.65	242.70
11 79.28	319.00
12 161.04	80.18
13 183.98	159.30
14 78.00	—
15 214.23	118.00
16 182.01	38.00
17 54.06	20.00
18 476.75	328.00
19 261.66	147.00
20 164.93	73.00
21 181.21	15.00
22 180.96	106.00
25 329.40	57.00
26 111.37	10.00
27 128.50	19.00
28 64.95	31.00
29 180.86	36.00
30 465.41	156.00
31 298.41	—
32 177.66	116.60
33 213.17	125.00
35 152.90	83.00
36 347.37	114.00
37 683.97	212.00
38 123.51	—
39 191.02	205.95
40 228.59	112.00
41 76.17	28.00
42 177.40	—
43 109.67	—
44 146.43	10.00
45 190.85	156.60
47 183.30	—
49 141.72	50.00
50 59.97	9.00
51 65.50	—
52 172.29	12.00
53 211.00	100.00
54 119.71	—
55 112.12	27.05
57 76.87	10.00
58 133.90	53.40
60 94.46	9.00
61 103.29	67.32
64 47.61	—
66 150.67	87.00
68 125.00	168.00
69 64.33	—
70 53.20	—
71 234.23	96.00
72 40.73	31.00
75 122.89	32.00
76 50.08	8.00
77 62.75	57.00
78 203.77	39.00
79 22.99	—
81 55.29	—
82 154.95	25.00
83 69.76	26.00
84 138.26	—
85 154.61	22.00
86 52.11	29.80
87 47.15	21.00
88 90.68	14.00
89 108.10	8.00
90 56.44	60.00
92 81.20	—
94 262.12	179.00
99 111.75	—
100 58.00	23.00
101 57.75	12.00

103	130.15	1,000.00	—	200.00	—
104	47.05	—	—	21.00	—
105	102.83	—	—	44.00	—
106	102.05	—	—	—	—
107	38.29	—	—	—	—
108	64.14	—	—	—	—
109	50.69	—	—	—	—
110	107.91	—	—	—	—
111	129.51	—	—	96.00	—
112	44.69	—	—	18.00	—
114	235.41	—	—	43.00	—
116	71.13	—	—	39.00	—
117	37.84	—	—	—	—
118	28.60	—	—	—	—
119	19.57	—	—	—	—
120	34.88	—	—	10.00	—
121	55.44	—	—	34.00	—
	13,935.63	3,898.45	5,642.90	9,541.35	

Prva številka znači številko društva;
druga znači svote vplačanega denarja;
tretja znači smrtnino;
četrti znači koliko se je izplačalo podpore in poškodnine;
peta pa koliko so člani posameznih društev skupaj prejeli.

Ciganček.

Spisal Ksaver Meško.

(Nadaljevanje).

Za kočo je šumela šuma. Leksej je posedal čestokrat po dolge ure in poldneve ob robu lesa in je poslušal. Velicastna je bila pesem, ki se je glasila ob njem. Dozdevalo se mu je, da je tako neskončna in tako skrivnostni polna, da je ni mogoče izpeti nikoli: zato jo prično vrhovi dan na dan iznova, iznova jo pojo noč na noč.

Poskušal jo je na goslih, to velicastno, neskončno, skrivnostno polno pesem šum. Slab odmev je bil, kar je privrelo prvokrat iz gosli. Poskušil je v drugič, v tretjič. Ne, ni šlo, vedno le slab, — bled odmev...

— Teh glasov ne posameš nikoli!

Težko mu je bilo in otožno; prisluskaval je še bolj pazno velicastnemu šumenju vrhov in vej šumeli so mu še v spanje, v sanje. A iz gosli ni mogel izvabiti teh velikanskih akordov. Vedno le odmev, slab, bled, zabrisan.

— Morda se mi posreči, ko bom starejši!

Sedel je ob gozdu. Nad lesom je priletela ptica in je sedla na drevo blizu koče. Zapela je; Leksej je poslušal. Čudoviti glasovi, ki se zibljejo po lesu kakor lahno žuboreči valčki; treba jih poskusiti na goslih... Odmev —

Zvečer je zapel na vasi fant. Leksej je poslušal nekaj časa, nenadoma je začel spremljati peveca, tiho, komaj se je dotikal z lokom strun, da je slišal tem razločnejše pesem fantovo. Da, to se mu je posrečilo — isti glasovi, isti napet. To je bilo drugo kakor skrivnostni glasovi prirodnosti.

Nekega večera je slišal peti v vasi deklet. Vračal se je od Lesjakovih na dom in je šel mimo Detelovih. Bila je pomlad, mladen, tih večer. Okna zadnje sobice so bila odprta. V sobici je bilo temno, pri oknu je stala najmlajša domača hčer, Lenica, in je pel poltiho pesem. Leksej je vedel, da je Lenica najboljša pevka v vasi. Tudi v cerkvi je pela, in tudi med cerkvenimi pevskami je bil njen mehki glas najkrasnejši. Leksej je ponovil na goslih že marsikatero pesem, ki jo je slišal od Lenice.

Pesmi, ki jo je pela ta večer, se ni slišal. Ko je prišel po pešpoti za hišo, je obstal ob oglu in ni šel od okna in mimo, da je ne bi motil. Besed pesmi ni slišal razločno sem do ogla, a tihi napet je bil čudovit. Otožen je bil, žaloben, drhteč in koprneč. Leksej je poslušal pozorno, napeto, niti ga ni pri srecu pa mu je postajalo toplo in tesno... Nekaj čudovitega je bilo že v napevu, še čudovitejša je trepetala v glasu pevkinem.

Poslušal je dolgo, nepremično sloneč ob oglu. Ne, tako je ni slišal peti še nikoli. Odkod pač ima ta napev, poln otožnosti in poln hrepenenja? Ali ga ima iz tihe noči, ki počiva in sanja nad vasio? A ne — saj se čudi noč sama čudoviti mehkobi in milini napevov in velikemu nemiru in hrepenenju, ki zvenita iz glasu Leničinega... Kaj pač ima Lenica ta večer, kaj misli, kaj čuti, kaj hoče povedati, po čem hrepeni, kaj mora potožiti, kaj izplakati?...

Poslušal je ves zavzet — sreča se mu je doteknilo nekaj novega, česar še ni čutil nikoli in česar ni umeval; doteknilo se ga je z mehko in ljubečo roko, a vanj ni stopilo in se mu ne razodelo. V duši mu je zadržala slutnja o novem, skrivnostni polnem svetu; a poznal tega sveta ni, ni mogel umeti in ne se domisliti, če stara znanost!

kje da je, in ni mogel pogledati vanj z dolgim in polnim pogledom, da vidi, kak da je. Čudežen mora pač biti, še čudovitejši kakor oni, ki mu pripoveduje stric o njem — a pot vanj mu je bila neznana, zaprta so mu bila vrata vanj.

Utihiilo je. A Leksej je stal še ob oglu, poslušal je še. Stopil je toliko naprej, da je videl na Leničino okno. Dozdevalo se mu je, da Lenica sloni na oknu in si zakriva oči z rokami...

Čuj, ali plaka? In ta čudovita njena pesem, ali je bila plač? A zakaj, po čem?...

Ah, kaj je bilo, kaj? — — —

— Zapoje se enkrat, Lenica!

A prosil jo je le v mislih, pod okno ni upal stopiti.

— Zapoje!

A čuj, saj se drhti njen spev ob njem, trepeti se vsenaokoli v mlačnem večernem vzduhu, šumlja še in poje v divji trti, vijoci se po steni ob oknih. Čuj, poslušni — drhti še tudi v njegovem srcu, drhti še povsem razločno. A kaj je to — tako čudovito? Kaj je hotela reči mlada pevka? Ne, ne umeva, ne ve si razjasniti polnega napeva; vprašati jo mora.

— Lenica!

Mladenka se je zdrznila, naglo je dvignila glavo in je stopila od okna.

— Lenica!

— A ti si, mali muzikant! Kako si me prestrašil. A kaj me motiš?

— Kako čudovito si pela, Lenica!

— Ali si prisluskoval? O ti porrednež!

— Šel sem ravno mimo — od strica Jakoba. A povej, Lenica, kaj je bilo, kaj si pela?

— Pesem.

— Vem — a bilo je še nekaj drugega...

— Kaj?

— V pesmi, v glasu je bilo...

Kaj si hotela povedati?

Mladenka se je nasmehnila.

— Nič, norček mali.

— Pač! Povej, Lenica.

Dekle se je zamislilo.

— Povej, Lenica... Čudovito je bilo... Daj, povej!...

— Tega ne razumeš, Leksej — vsaj zdaj še ne.

— Ne? In kdaj bom?

— Ko boš tako velik, kakor sem jaz.

— Kakor si ti, ah... Koliko si stara, Lenica?

— Osemnajst.

— In jaz, glej, dvanajst. Dolgo bo še do tega.

— Počakaj, pride.

— In mi res ne moreš povedati zdaj, Lenica?

— Ne!

— Kako si trdosrčna, Lenica!

Odšel je s sklonjeno glavo. V sanjah je stal vso noč ob oglu Detelove hiše in je poslušal tiho pesem Leničino. Poslušal je, in bilo mu je toplo pri srcu in tesno obenem. A kaj da hoče Lenica izraziti, ni mogel umeti, ne spoznati iz krasnih, čudovitih melodij.

Drugi večer je poskušil na gosli. A ni se mu posrečilo: napev isti, glas isti, a ono, kar je bilo še v napevu, v glasu — onega ne umeva, zato ga ne more uživati v strunah.

Potožil je stricu Jakobu. Ta je pomišljal nekaj časa in se je nasmešnil s posebnim smehljajem.

— Ne, Leksej, tega še ti res ne umevaš.

— A rad bi...

— Počakaj, pride ob svojem času...

(Pride še.)

Prijetna družba.

Jozelj: "Luka, nikar ne zabavljaj! Tvoje lice in moja dlan sta že stara znanca!"

Nihče neče

\$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNJENE ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.
2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot \$4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.
3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, kakor pa naša čista zemlja v ravnini.
4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer raste vinska trta bolje kot pa tukaj.
5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN MLAKE IZTREBITI IN NAREDIRI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš kapital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne koristi deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tukaj se polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za kolikor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARSIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLOVENCEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJUDEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VRSTO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se lahko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencem jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam našel. Jaz ne ponujam nekaj zastoj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato poplačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedelstvo najdražja, ko bo enkrat vsa čista. Kajti pridelala se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in dežela bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garantiram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULOŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričaj se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

EMILE ZOLA:

POPLAVA

(Priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

Ko smo dospeli nad cesto, nas je struja zopet popadla in nas v vrtnicu gnala proti hiši.

Vsi naenkrat smo zakričali. — Vseh se je polotila nekaka omotica. — Čutili smo neko obračanje, vrtenje, zatem pa strašen sunek. Struja je vrgla plav ob našo hišo. — Plav se je razbil.

Kaj se je potem zgodilo, ne vem. — Spominjam se le to, da sem tedaj, ko sem padel, videl teta Agato na površju vode. — Videl sem jo samo za trenutek, potem je pa izginila.

Ko sem se zavedel, sem občutil v glavi strašne bolečine. — Peter, ki je stal na strehi, me je vlekel za lase iz vode.

Ležal sem, nič nisem mislil in gledal naokoli.

Peter je skočil še enkrat v vodo. — Čudno se mi je zdelo, ker se je na onem mestu kjer je izginil moj brat, pojavil Gašper.

Bil sem še napol omočen, vsled česar si nisem mogel tega raztolmačiti.

Gašper je prinesel v svojem naročju Veroniko in jo položil poleg mene.

Znova je skočil v vodo in prinesel Marijo na površje.

Ležala je nepremično, njen obraz je bil tako bled, kot da bi bil napravljen iz voska. — Meni se je zdelo, da je mrtva.

Ko sem gledal dekletu, se je Gašper vnovič potopil, pa je brezuspešno iskal.

Ko se je zopet pojavil na površini, je plaval Peter k njemu.

Začela sta se pogovarjati, toda jaz nisem razumel niti besede. — Slednjič sta se oba vrgla, do smrti utrujena, na streho.

— Kje je teta Agata? — Kje sta Jakob in Roza? — sem jima zaklical naproti. — Moja otroka? Moja sestra?

Sklonila sta glavi in oba naenkrat mlo zajokala. Debele solze so jima lile iz oči. — V pretrganih stavkih sta mi povedala, da je bilo neko bruno zdrobilo mojemu sinu glavo in da se je Roza krčevito oprijemala telesa svojega moža. — Oba je odnesla struja.

Teta Agata je najbrže voda poglajala skozi okno v hišo.

Vzravnal sem se in pogledal tja, kjer je bila Amanda. — Pred par minutami je še ravno stala. — Voda je naraščala in naraščala. — Amanda ni več tu. — Videl sem samo še dvoje rok, ki sta se dvigali iz vode. — V vsaki roki je držala otroka.

Zatem je pa vse izginilo. — Voda se je strnila nad otrokoma; v vodni gladini se je zazrcalil mesec.

Pet nas je še ostalo na strehi. Velik del strehe je bil pod vodo. Mi smo stali oziroma čepeli na slemenu. — En dimnik se je bil že porušil.

Veroniko in Marijo, ki sta bili omedleli, smo morali držati, da ju niso odnesli valovi.

Slednjič sta se zavedli. — Mi smo bili še bolj obupani, ker smo vedeli, da ju zebe. Tresli sta se po celem telesu in začeli znova kričati, da nočeta umreti. Tolažili smo ju kot se tolaži otroka. — Rekli smo jima, da ne bosta umrli, da bomo mi odgnali zlobno smrt.

Toda nista nam več verovali. — Vedeli sta, da smo vsi obsojeni na smrt. Kljub temu sta pa neprestano kričali, da nočeta umreti. — V strahu pred smrtjo sta se objeli.

Blizalo se je koncu.

Cela vas je bila razdejana. — Samo sematertija je štrlel iz vode kos zidovja. Le cerkev in zvonik sta bila nepoškodovana.

K nam so še vedno prihajali človeški glasovi. To so morali biti glasovi onih ljudi, ki so bili na varnem.

Razen glasov in šumenja vode nismo slišali ničesar drugega. — Včasih se je porušil kje kak zid. — To se nam je zdelo ravno tako kot da bi kdo prevrnil poln voz peska.

Povsod mir in tišina.

Samo mi smo bili brodolomci, sami sredi neizmernega morja in zapisani gotovi smrti. — Sedeli smo in gledali mrko predse. Zdi se mi, da se tedaj sploh nismo več bali. Popolnoma smo bili otopeli za vse, kar se je odigravalo okoli nas. — Naenkrat smo začeli vsi poslušati in napenjati ušesa.

Zazdelo se nam je, da slišimo veslanje.

Šumelo je, kot da bi kdo z vesli udarjal v vodo in jih zopet dvigal. — O ljuba godba, kakšno upanje si vzbudila v nas! Kako smo izgnili vratove, kako smo gledali v daljavo.

Toda opazili nismo ničesar. —

Neizmerena vodna gladina se je razprostirala brez konca in kraja. V njej je bilo sicer nekaj temnih točk, toda te točke se niso gale. — Najbrže so bili to vrhovi dreves ali pa ostanki zidovja.

Kljub temu smo pa upali, saj smo natančno slišali, kako so udarjala vesla. — Vstali smo, začeli smo mahati z robc, kričali smo... toda brez uspeha!

Prekmalo smo spoznali, da smo se varali.

Tisti šum so povzročala bruna in deske, ne pa vesla.

Zopet smo sedli. — Nanovo vzbujeno upanje še ni bilo izginilo. Niti najmanjši šum ni odšel našim ušesom.

Z vsakim ponovnim ploskom je raslo naše upanje, če smo le zaslišali kako nenavadno šumenje, se nam je zdelo, da se nam bliža pomoč. — Toda udarci vesel so bili vendarle. — Nismo si mogli raztolmačiti, kje naj bi bili in odkod prihajajo, toda prihajali so in to nam je zadostovalo. — Pridrževali smo sapo, gledali in poslušali.

— Pogledite, pogledite! — je zakričal Gašper — tam je ladija, velika ladija!

Za iztegnjeno roko je kazal na neko oddaljeno točko.

Jaz nisem videl ničesar, pa tudi Peter ni mogel ničesar opaziti. Gašper je pa vedno vstrajal pri svoji trditvi.

Udarci vesel so postajali vedno razločnejši. — Še bolj natančno smo pogledali in res zapazili ladjo.

V veliki daljavi je plula okoli nas, ne da bi se nam približala. Spominjam se, da bi bili v onem trenutku kmalo vsi ponoreli. Mahali smo z rokami in kričali kolikor so nam dopuščala grla. — Kričali smo, prosili in rotili rešilce.

Videč, da se nam ne približajo in da se sploh ne menijo za naše prošnje, smo jih začeli zmerjati in proklinjati.

Ladja je pa odplula v veliki razdalji mimo nas. — Par hipov smo videli v daljavi samo še malo točko, potem pa ničesar več.

Ali je bila res ladja?

Tega še danes ne vem. — Vem samo to, da se nas je lotil grozen obup, ko nam je izginila izpred oči.

In tedaj smo morali biti vsako sekundo pripravljeni, da nas bodo valovi pobrali s strehe in nas potegnili seboj.

Streha se je pred vsakim valom stresla. — Hiša je bila gotovo že čisto izpodkopana. Stal je mogoče še temeljni zid, vse drugo je bilo pa že porušeno. Najbolj sem se pa prestrašil, ko sem opazil, da se je začela streha vdajati pod našo težo. — Ogródje bi mogoče še držalo do prihodnjega dne, žebli, s katerimi je bila pa pritrjena opaka, so že začeli popuščati.

Pomaknili smo se malo bolj na desno, misleč, da je tam stena trdnjša. — Toda, kako bi nas držala? — Pet nas je bilo in vsi smo bili na enem prostoru!

Peter je že precej časa vrtil po ustih svojo mrzlo pipo. — Z des-

nico se je vlekel za brado, srpo je gledal in sam seboj mrmral neke nerazumljive besede.

Tako pogumni kot je bil on, sem le malo videl na svetu. — Najbrže ga je to jezilo, ker ni mogel ničesar opraviti proti preteči nevarnosti. — Začel je zaničljivo pljuvati v vodo in jo priklinjati.

Ker smo se pa vedno bolj pogrezali, je vstal in začel iti nizdol po strehi. — Meni se je zdelo, kaj namerava. — V silnem strahu sem zakričal za njim:

— Peter, Peter! Ostani pri nas!

On se je ozrl in popolnoma mirno odvrnil:

— Zdrav bodi Louis! — Predelgačasno se mi zdi čakati. — Bom vam rajše napravil malo prostora.

Po teh besedah je vrgel pipo vstran, skočil v vodo in zaklical:

— Lahko noč! — Vsega sem sit!

Na površje ga ni bilo več.

Bogve kako dober plavac ni bil, najbrže pa ni niti poskušal plavati. — Toliko jih je že videl umreti in vedel je, da tudi mi ne bomo rešeni. — Predober je bil in njegovo sree je bilo premehko, da bi mogel kaj takega preživeti.

V zvoniku je udarilo dve po polnoči.

(Dalje prihodnjic).

Enostaven odgovor.

Oče: — No, Janko, kako je bilo danes v šoli?

Janko: — Slabo; učitelj me je nabil.

Oče: — Zakaj pa?

Janko: — Vprašal me je, koliko zob ima človek; jaz sem mu pa odgovoril: "Polna usta".

Zaprisega novega olomuškega knezozadškofa.

Dne 14. aprila je avstrijski cesar

Frane Jožef I. zaprisegel novoime-

novanega olomuškega knezozad-

škofa kardinala dr. Leona barona

pl. Skrbensky. Po zaprisegi je za-

slušal cesar kardinala v posebni av-

dienci.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri

mesece dnevno, izvzemši nedelj in po-

stavnih praznikov. "GLAS NARODA"

izhaja dnevno na šestih straneh, tako,

da dobite tedensko 36 strani berila, v

mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih

mesecih. "GLAS NARODA" donasa

dnevno poročila z bojišča in razne sli-

ke. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo

13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen.

Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA

POŠENOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelj, urednik in dr. A. D. D. o knjigi "Doli z orožjem!"

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjiga sem s velikim zanimanjem prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ima velika pomena in obsega najbolj lepih misli...

Friderik pl. Schöndorff: Odkar je naša madams študijski bil na svetu tako slavna pisateljica kot je Buttnarjeva.

Prof. dr. A. D. D.: "Doli z orožjem" je prava opozorila na sedanjost našega časa. Ko človek prebriše to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo Slovenci bojni čas. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. L. J. Jakobsen: To knjigo bi Slovaki najbrže najbrže, v dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Kosogor piše: Sedel sem v našem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem občutil, da bi se predstavilo knjigo v vsi kulturne jezika, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bi jo tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družba, ki bi razširjala te knjige?

Heinrich Hartl: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem kdaj bral.

O. Neumann Neffert: — To je najboljša knjiga, kar se mi sploh mli ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): — Ne bom slavil knjige, samo imenoval je bom. Vsekar je bom poslušal. Ne bi tudi ta knjiga naša svoje apostole, ki bi bi naša krščanstvo in vili vse narode...

Financijski sekretar Dunajski je rekel v našem svojem govoru v poslanski zbornici: Naj je bila pred kratkim v posebni knjigi opazna na pretresljiv način vojna. Knjiga ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, niti pa pripadnik kakega vojaškega p. Buttnarjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nihče več navedel na vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 10 CENTOV.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penna. in v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKŠIĆ, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna poročila.

Upravišтво "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z nji-mi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglašiti za državljan-ske listine.

Sorodniki naj bi čakali novo-došle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTEMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,

Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012.

Odpri vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odpri vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

HARMONIKE

bodite kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsako posle, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravišтво Glas Naroda.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. na 80th stranah in vsaka stran je 10% pri 12% palete yallig.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 stranah, vsaka stran 8 pri 14 palete.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vnae lahko spona. Osnatena se vsa večja mesta, števil prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero samsamajo posamezne države.

Podajte 25c. ali pa 15c. v smetkah in natančen naslov in mi vam takoj odpeljemo zašljani atlas. Pri vsajem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public) v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PREŠERBUJE

poskovretna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne naavete v vseh vojaških zadevah. Mojakom, ki šele dobili ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkorenja ali imena paraka.

Obravite se zaupne na njega, kjeje boste točno in solidno po-služali.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav, Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Za tej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V salogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjed-njenedržave in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobili tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Fran-cije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stana 50 centov.

Naročite in denaj pošljite nas Slovenic Publishing Company, 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se preprital, da dospejo denarne pošiljlatve tudi sedit, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-j bujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni!

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.